

Baggrundsnotat

Baggrund

Viborg Kommune ligger i to hovedvandoplande (Limfjorden og Randers Fjord). Da opgaven med vandløbsindsatser og vandråd er organiseret på hovedvandoplandsniveau, udarbejdes en dagsorden til politisk vedtagelse for hvert hovedopland. Kommunalbestyrelsen i de enkelte kommuner skal kun godkende den del af indsatsprogrammet, der er foreslået for egen kommune.

Aalborg Kommune er udpeget som sekretariatskommune for de 18 kommuner i oplandet til Limfjorden. Sekretariatskommunen skal nedsætte et vandråd samt koordinere og samle forslag til indsatsprogram og bidrag til miljørapport. Sekretariatsopgaven er udført af Limfjordsrådets sekretariat. Sekretariatet har nedsat et vandråd for Limfjordsoplandet og en teknikergruppe med repræsentanter fra oplandskommunerne.

De enkelte kommuner har desuden haft mulighed for at nedsætte lokale arbejdsgrupper.

Det har ikke indgået i processen at inddrage evt. berørte lodsejere. Baggrunden er, at de foreslåede indsatser er angivet på et overordnet niveau, hvor den nærmere indsats, herunder hvilke lodsejere, der vil blive berørt, ikke er afklaret. Lodsejerne vil blive inddraget i forbindelse med implementering af indsatserne, hvor der vil blive gennemført forundersøgelser og konsekvensvurderinger af eventuelle påvirkninger, ligesom projekterne ved realisering vil være omfattet af lovgivningens normale bestemmelser om offentlighed og klagemuligheder.

De enkelte projekter vil ved realisering ud fra princippet om omkostningseffektivitet blive tilpasset, så eventuelle påvirkninger begrænses mest muligt. Ved dokumenterede tab og gener, kan lodsejere opnå kompensation efter gældende regler.

Det endelige forslag til indsatsprogram for hele Limfjordsoplandet

Den økonomiske ramme for indsatsprogrammet i oplandet til Limfjorden er 74,78 mio. kr. Det endelige oplæg til program for vandløbsindsatser for perioden 2021-2027 indeholder forslag til indsatser, der forventes at medføre målopfyldelse for 610 km vandløb og sanering af 118 spærringer. En oversigt over den kommunevise fordeling for hele Limfjordsoplandet fremgår af bilag 1.

Der er foreslået væsentligt flere indsatser inden for den afsatte økonomiske ramme, end Miljøstyrelsens forventede minimumsindsats foreskriver. Det skyldes hovedsageligt, at der i høj grad er anvendt billige og omkostningseffektive virkemidler.

Forslag til indsatsprogram for Viborg Kommunes del af Limfjordsoplandet

For Viborg Kommune er der foreslået indsatser for 8.758.294 kr. fordelt på 37 km vandløb, 16 spærringer og 10 sandfang. En oversigt inkl. kort over de konkrete indsatser i Viborg Kommune fremgår af bilag 2.

Forslag til øvrige indsatser til gennemførelse i anden planperiode

Ud over at foreslå indsatser inden for indsatsprogrammets økonomiske ramme for det enkelte hovedvandopland er det desuden muligt at foreslå yderligere restaureringsindsatser til gennemførelse i tredje planperiode. Forslag til yderligere indsatser (reserveindsatser) vil indgå i Miljøministerens overvejelser om det endelige indsatsniveau og økonomisk ramme for vandløbsindsatsen. Der er foreslået supplerende indsatser for 16,63 mio. kr. i oplandet til Limfjorden. For Viborg Kommune er der foreslået supplerende indsatser for 919.166 kr. fordelt på 2,3 km vandløb, 3 spærringer og et sandfang. De konkrete supplerende indsatser fremgår af bilag 2.

Kommuner og vandråd kan som en særlig kategori af øvrige indsatser foreslå brug af virkemidlerne; miniådale, dobbeltprofil og restaurering af hele ådale. Det er under teknisk afklaring, hvorvidt der kan etableres en særskilt tilskudsordning for et eller flere af de pågældende virkemidler. I oplandet til Limfjorden er der meldt sådanne "Øvrige indsatser" ind i Brønderslev, Jammerbugt, Mariagerfjord, Rebild, Struer, Thisted, og Aalborg Kommune svarende til en samlet økonomi på 58,74 mio. kr.

Bidrag til miljørapport (SMV)

Kommunerne skal bidrage til den miljørapport, som Miljøstyrelsen skal udarbejde. Sekretariatet har udarbejdet et bidrag til Særlig MiljøVurdering for hovedvandopland Limfjorden. Udkastet har været forelagt oplandskommunerne. Som anbefalet af Miljøstyrelsen er der taget udgangspunkt i at beskrive de sandsynlige væsentlige indvirkninger på miljøet for de virkemidler, der indgår i forslaget. Bidraget fremgår af bilag 3.

Vandrådets arbejde

Vandrådet har været en vigtig sparringspartner for kommunerne i beslutningsprocessen om, hvor indsatser skulle placeres og hvilken kombination af virkemidler, der skulle anvendes for at give mest miljø- og omkostningseffektive løsninger. Referater fra vandrådets møder kan ses på Limfjordsrådets hjemmeside.

For Vandråd Limfjorden er der afholdt fire møder herunder en besigtigelsestur, og et femte møde er planlagt til oktober 2020. Ved det sidste møde diskuteres de enkelte kommuners politisk vedtagne forslag til indsatsprogram forud for fremsendelse af forslaget til Miljøstyrelsen.

Ved det seneste vandrådsmøde den 2. juni 2020 har Vandrådet behandlet kommunernes forslag til indsatsprogrammets supplerende vandløbsforanstaltninger. Vandrådets bemærkning / anbefalinger fremgår herunder:

- På grundlag af en konstruktiv dialog i rådet, blev det i enighed besluttet at anbefale det foreliggende forslag til vandløbsindsatser i 3. vandplanperiode.
- Vandrådet anbefaler, at kommunerne ved de enkelte projekter tager en konkret vurdering i forbindelse med forundersøgelserne af det konkrete vandområde og lægger sandfang som virkemiddel ind ved behov.

- Vandrådet opfordrer til at det bliver sikret ved det enkelte projekt via forundersøgelsen, at der er afsat midler til at forebygge klimabetingede oversvømmelser.
- Vandrådsmedlemmers kommentarer til konkrete vandområder fremgår af it-værktøjet. Vandrådet anbefaler, at disse indgår i overvejelserne i forbindelse med endelig projektering af indsatserne.
- Vandføringsevnen må ikke ændres med mindre det aftales med de involverede parter / lodsejerne i projektet.